

Vesirokko

Vesirokko on herpesviruksiin kuuluvan vesirokkoviruksen (Varicella zoster) aiheuttama kuumetauti. Vesirokkovirus jää taudin jälkeen asumaan elimistöön ja voi myöhemmin aktivoituessaan ilmetä vyöruusuna.

Useimmiten tauti alkaa kuumeella, mahdollisesti jo 1-2 vuorokautta ennen ihottumaa. Iholle ilmaantuu punoittavia, kutiavia näppylöitä, jotka muuttuvat muutamissa tunneissa rakkuloiksi. Rakkulat muuttuvat sameiksi, usein puhkeavat ja rupeutuvat. Vesirokolle on tyypillistä, että samanaikaisesti iholla on eri vaiheissa olevia ihomuutoksia. Rakkuloita on etenkin vartalolla mutta sen lisäksi niitä voi esiintyä kauttaaltaan iholla ja myös limakalvoilla.

Tartunta

Vesirokko tarttuu hyvin herkästi (hengitystiet ja rakkulaneste) ja valtaosa rokottamattomista sairastaa vesirokon ennen kouluikää. Itämisaika vesirokossa on 10-21 vuorokautta.

Hoito

Vesirokko paranee itsestään viikossa. Joskus hankalaan kutinaan käytetään suun kautta otettavaa antihistamiini-lääkettä.

Päivittäiset suihkuttelut ja tavallista tiheämpi vuodevaatteiden vaihtaminen on suositeltavaa taudin aikana.

Joskus vesirokon jälkitauteina iho ja ihonalaiskudos tulehtuvat, tai potilaalle tulee korvatulehdus taikka keuhkokuume. Näitä hoidetaan tarvittaessa antibiooteilla. Vesirokon jälkeen voi ilmaantua pikkuaivotulehdus, jonka oireina voi olla tasapainovaikeuksia. Tilanne on yleensä vaaraton ja hoituu itsestään.

Mikäli vesirokkopotilaan toipuminen ei etene normaalisti tai potilaan vointi huononee sairauden jatkuessa, tulee olla yhteydessä terveydenhuollon ammattilaisiin.

Vaikean vesirokkosairauden riskiryhmiä (mm. yli 12-vuotiaat tai potilaat joilla sairauden/lääkityksen vuoksi puolustusjärjestelmä on vajavainen) voidaan hoitaa asikloviiri-lääkkeellä.

Raskauden aikainen vesirokko kuuluu aina lääkärin arvioon ja hoitoon. Mikäli äiti on sairastanut vesirokon, ei perheessä raskauden aikana muiden sairastamasta vesirokosta ole haittaa äidille tai syntymättömälle vauvalle.

Poissaolo päivähoidosta/koulusta (= eristäminen)

Potilas tartuttaa virusta 1-2 vuorokautta ennen rakkuloiden ilmaantumista ja kunnes rakkulat ovat kuivaneet eli yhteensä noin 5 vuorokauden ajan. Sinä aikana potilas ei voi mennä päivähoitoon tai kouluun.

Ehkäisy

Vesirokon ehkäisemiseksi käytössä on tehokas rokote, joka on tullut kansalliseen rokotusohjelmaan syyskuussa 2017. Rokote voidaan turvallisesti antaa yli 1-vuotiaille. Lisätietoa vesirokkorokotteesta löydät osoitteesta: <https://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/rokotteet/vesirokko-rokote>.

Vesirokkorokotetta tarjotaan kansallisessa rokotusohjelmassa *maksutta kaikille 1.1.2006 ja sen jälkeen syntyneille lapsille*, jotka eivät ole sairastaneet vesirokkoa. Perusrokote koostuu kahdesta rokoteannoksesta. Myös yli 12-vuotiaat riskiryhmiin kuuluvat ilmaisen rokottamisen piiriin.

Myös vanhemmille lapsille suositellaan vesirokkorokotetta omakustanteisesti, mikäli vesirokkoa ei ole sairastanut.

Vesirokkorokote voidaan antaa 3 vuorokauden sisällä taudille altistumisesta, jolloin vesirokon taudinkuva on tavallista lievempi.